

Jaarverslag 2023 - Stichting CHAJ

Voorwoord

CHAJ is hét centrum van levend Jodendom in Den Haag. In het Centrum voor Haagse Jiddisjkeit (CHAJ) wordt het verleden, heden en de toekomst van de Joodse gemeenschap in Den Haag met elkaar verbonden.

De belangrijkste pijlers van het centrum zijn **educatie, cultuur en maatschappelijke zichtbaarheid**. CHAJ biedt huisvesting en sociale mogelijkheden voor zowel leden van de Joodse gemeente als daarbuiten. Zo is er bijvoorbeeld plaats voor het enige Joodse kinderdagverblijf in Den Haag, een informatief centrum voor (externe) bezoekers, een kosjere keuken en faciliteiten voor de vele samenkomsten binnen de Joodse gemeenschap.

De missie van CHAJ is om met verschillende culturele activiteiten de **Joodse identiteit** te versterken. Daarnaast is er de ambitie om de relatie met de Haagse maatschappij te verdiepen en zo zichtbaar te maken dat er al eeuwenlang een actief Joods leven is – en zal blijven – in Den Haag.

Het jaar 2023 was een **bewogen jaar**. De eerste maanden werden gevuld met een breed scala aan activiteiten, waarbij we de gemeenschap samenbrachten en de Joodse tradities vierden. Tegelijkertijd hebben de gebeurtenissen van **7 oktober** hun sporen nagelaten. Deze gebeurtenis heeft een diepe impact gehad op de gemeenschap, waardoor saamhorigheid en veerkracht belangrijker dan ooit werden.

Het bestuur van Stichting CHAJ

Roy Cohen
Rabbin Shmuel Katzman
Natalie Baumgarten
David Simon

Centrum voor
Haagse Jiddisjkeit

CHAJ - Centrum voor Haagse Jiddisjkeit

Correspondentieadres: Spaarwaterstraat 200, 2593 RS Den Haag
070 - 347 0222 • info@chajdenhaag.nl • www.chajdenhaag.nl
IBAN: NL75ABNA0404950639 • KvK: 65994396

Bestuur

Vergaderingen en Communicatie

Het voltallige bestuur heeft in het afgelopen jaar tweemaal vergaderd. Daarnaast was er frequent onderling contact via e-mail, andere (elektronische) communicatiemiddelen en onderlinge ontmoetingen.

Belangrijke Ontmoetingen en Activiteiten

- **Januari:** Het bestuur heeft Marielle Hendriks, directeur-bestuurder van Erfgoedhuis Zuid-Holland, ontvangen. Tijdens deze ontmoeting zijn mogelijkheden voor samenwerking besproken, wat geleid heeft tot waardevolle contacten.

- **Maart:** Een delegatie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) bracht een bezoek aan ons bestuur om meer inzicht te krijgen in het jodendom en de impact van antisemitisme.

In dezelfde maand bezocht een delegatie van het bestuur Eddo Verdoner, Nationale Coordinator Antisemitisme Bestrijding, waarbij de mogelijkheid werd besproken om een grootschalig evenement in Amare te organiseren.

- **Juli:** Het bestuur maakte kennis met Lars Smit, Coördinator Antisemitismebestrijding van de gemeente Den Haag. De implementatie van de nota 'Weer Antisemitisme, Waardeer Joods Leven' werd hierbij uitgebreid besproken.

Daarnaast werd de voorzitter van het bestuur geïnterviewd voor het *JenV Magazine* 22 op dinsdag 4 juli 2023.

- **Augustus:** Er vond een videocall plaats met medewerkers van Yad Vashem in Jeruzalem over de mogelijkheden om een VR-project over Joods Den Haag te ontwikkelen.

Daarnaast werd in dezelfde maand een afspraak gemaakt in Amare met medewerkers van het NCAB om het plan voor een evenement verder uit te werken.

- **Oktober:** Halverwege oktober stond een bijeenkomst gepland met de gemeente en andere maatschappelijke organisaties over het thema '*ADO als bondgenoot in de strijd tegen antisemitisme*'. Vanwege de gebeurtenissen op 7 oktober kon deze bijeenkomst echter niet doorgaan.

Het bestuur blijft zich actief inzetten voor het versterken van samenwerking en het meest effectieve bestrijding van antisemitisme, door het joodse leven te versterken en een veiligere en inclusievere samenleving creëren.

- **IHRD:** Het bestuur heeft samen met het IHRD-team en de vrijwilligers van de jaarlijkse Internationale Holocaust Remembrance Day-bijeenkomst in januari op 14 november, 12 december 2022 en 19 januari 2023 vergaderd om het programma uit te werken. Verder heeft er op 20 maart een evaluatiegesprek plaatsgevonden. Als voorbereiding op de IHRD 2024 bijeenkomst heeft het team op 15 oktober en 26 november vergadert.

Activiteiten

2023 was een jaar vol activiteiten voor Stichting CHAJ. Onze focus lag op het organiseren van **educatieve, culturele en sociale evenementen** voor tieners en studenten, evenals het vieren van Joodse feestdagen en het bevorderen van de Joodse kennis in de Haagse maatschappij.

Tieners

Voor onze tieners hebben we een breed scala aan activiteiten georganiseerd die gericht waren op zowel **educatie als gemeenschapszin**. De **Shabbat-bijeenkomsten** brachten jongeren samen in een warme en sfeervolle omgeving, waarin traditie en gezelligheid hand in hand gingen. Daarnaast waren er feestelijke momenten zoals de **Poeriem- en Chanoeka-feesten**.

Sportieve en recreatieve activiteiten, zoals **lasergamen en bordspellen**, boden een leuke manier om vriendschappen te versterken. In de zomermaanden bezochten we het **Machane Yehuda-restaurant in Amsterdam**, gevolgd door een **kick-off voor het nieuwe seizoen**. Verder hebben we gesprongen in **Jumpsquare, Rijswijk** en **glow-golf gespeeld in Zoetermeer**. Het jaarlijkse hoogtepunt was de deelname aan de **Euro Shabbaton in Barcelona**, waar tieners in contact kwamen met leeftijdsgenoten uit heel Europa.

Studenten

Joodse studenten en young professionals kwamen dit jaar regelmatig samen voor **Shabbatmaaltijden**, die een moment van samenkomen tussen hun drukke studieprogramma's.

- **Poeriem** werd gevierd met een gezellige **sushi-lunch** op de campus.
- **Pesach** werd ingeluid met een traditionele **Sederavond**.
- Tijdens **Soekot** genoten studenten van een sushi-workshop in de **soeka**.
- **Chanoeka** werd groots gevierd met een **feestelijke bijeenkomst op een boot op de Maas**, in samenwerking met **Chabad Rotterdam**.

Naast deze festiviteiten waren er ook initiatieven gericht op **ondersteuning en saamenhorigheid**, zoals de **Joodse Studenten Support Meetings** en **safe spaces** na de gebeurtenissen van 7 oktober.

Daarnaast brachten de **Bakfiets Tours** het Joodse leven rechtstreeks naar de campus. Met **matzes**, **Rosh Hashana-pakketten**, **lulav** en **chanoekia's** brachten we de tradities naar de studenten, waardoor zij zich meer verbonden voelden met hun Joods-zijn, zelfs op de campus.

Poeriemfeest en Chanoeka in het Stadhuis

De jaarlijkse **Poeriem-viering** was een absoluut hoogtepunt. Het feest bracht de gemeenschap samen in een **uitbundige sfeer**, met muziek, eten en vreugdevolle activiteiten.

Chanoeka werd zoals vanouds gevierd in het **Atrium van het Stadhuis van Den Haag**, een indrukwekkend moment waarbij de kaarsen werden aangestoken door Z.E. Modi Ephraim, de ambassadeur van Israël. Dit openbare evenement bood een kans om de **Joodse cultuur zichtbaar te maken** voor een breder publiek en de betekenis van Chanoeka te delen met de inwoners van Den Haag.

Herdenkingen en Tentoonstellingen

Het jaar kende ook enkele **herdenkingsmonumenten**. Tijdens de **Internationale Holocaust Remembrance Day** in het Vredespaleis stond het thema **Victim Testimony** centraal, met professor **Liora Bilsky** als gastspreker.

In april werd in samenwerking met het gemeentearchief de **300 jaar Pinkas Tentoonstelling** geopend in het Atrium, een indrukwekkende expositie over **300 jaar Joodse geschiedenis in Den Haag** en het leven van hedendaagse Haags-Joodse inwoners.

Een bijzondere lezing werd gegeven door de **bijna 90-jarige Eddy Boas uit Australië**, die zijn persoonlijke verhaal over de Holocaust

deelde en vertelde hoe zijn familie de oorlog in Den Haag heeft overleefd.

Lezingen en Educatieve Activiteiten

Educatie is een **belangrijke pijler** binnen Stichting CHAJ. Gedurende het jaar organiseerden we meerdere lezingen, waaronder een sessie met **Doron Kornbluth** over **Joodse relaties**.

De leerdag **‘Niet in de Hemel’** op 18 mei, bood een podium aan een breed scala van sprekers, waaronder:

- **Krijgsmachtrabbin Wim van Dijk**
- **Dr. Sasha Goldstein-Sabbah**
- **Rabbin Shmuel Katzman**
- **Rabbin Mendel Katzman**
- **Dr. Raymund Schutz**
- **Prof. Dr. Bart Wallet**

Daarnaast waren er workshops en activiteiten zoals de **Challah Bake en verkoop**, waarbij de opbrengsten aan een goed doel werden gedoneerd. De lezing van **‘Stand with Us’** droeg bij aan educatie en bewustwording rondom Israël-gerelateerde thema's.

Conclusie

Het jaar 2023 was een dynamisch jaar voor Stichting CHAJ. De vele feestelijke en educatieve momenten hebben gezorgd voor een versterking van de onderlinge banden, maar ook voor een bredere zichtbaarheid en bewustwording van Joodse cultuur en geschiedenis.

Tegelijkertijd hebben de gebeurtenissen van 7 oktober een grote impact gehad op onze gemeenschap. In tijden van onzekerheid en verandering is het belang van saamhorigheid en veerkracht des te duidelijker geworden.

Het bestuur dankt alle vrijwilligers, deelnemers en samenwerkingspartners en kijkt met trots terug op een waardevol jaar met veel activiteiten en bestuurlijke contacten.